VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 105)**
- **Komisji Zdrowia (nr 58)**

z dnia 14 grudnia 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 105)

Komisji Zdrowia (nr 58)

14 grudnia 2012 r.

Komisje: Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Zdrowia obradujące pod przewodnictwem posła **Bolesława Piechy (PiS)** przewodniczącego Komisji Zdrowia, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk nr 978).

W posiedzeniu udział wzięli: **Aleksander Sopliński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Brzózka** dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz ze współpracownikami, **Jolanta Zaborska** zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Janusz Wesołowski** radca ministra w Ministerstwie Finansów, **Leszek Wójcik** ekspert Komendy Głównej Policji, **Maciej Konarski** główny specjalista w Narodowym Funduszu Zdrowia, **Jan Piotrkowski** ekspert Najwyższej Izby Kontroli oraz **Bohdan Paszkowski** senator.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Sławomir Jakubczak**, **Małgorzata Siedlecka-Nowak**, **Anna Szała**, **Maria Taurogińska-Kopeć** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Bogdan Cichy**, **Robert Durlik** oraz **Jacek Pędzisz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Zdrowia. Posiedzenie poświęcone jest sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tę uchwałę wniósł Senat. Druk został wczoraj państwu dostarczony na iPady. Sprawa jest pilna, wiąże się więc z tym ekstraordynaryjne postępowanie.

Sądzę, że pan senator, którego serdecznie witam – witam również koleżanki i kolegów posłów oraz pan ministra z zespołem – przybliży nam problem. Powiem tylko tyle, że jest to wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z marca bieżącego roku. Trybunał wtedy zakwestionował jeden z artykułów, a dokładnie art. 42 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wykazując, że była wadliwa delegacja do wydania pewnych uprawnień – a uprawnienia były szczególne, bo dotyczyły bliskich sercom nas wszystkich izb wytrzeźwień w miastach. Sprawa dotyczyła tak ważnej kwestii jak pobieranie opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień. Otóż, Trybunał Konstytucyjny uznał, że te opłaty są prowadzone na podstawie wadliwej przesłanki delegacji ustawowej i w związku z tym, zrodziła się konieczność nowelizacji tej ustawy. Przy okazji Trybunał zakwestionował także, jeśli dobrze pamiętam, §29 rozporządzenia wydanego na podstawie wadliwej delegacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – a dokładnie – 250 zł, jako rzecz źle wprowadzoną.

Jako że sprawa jest pilna, bo 16 stycznia upływa termin, jeżeli więc państwo – Wysokie Komisje – a później Sejm nie zdążą uchwalić tej ustawy, to będzie pierwszy sukces pana ministra Arłukowicza i będziemy mieć bezpłatne izby wytrzeźwień od 17 lutego przyszłego roku. Dziękuję bardzo. Proszę pana senatora o zabranie głosu.

Senator Bohdan Paszkowski:

Dzień dobry, panie przewodniczący. Pan przewodniczący w swoim wprowadzeniu wyjaśnił sytuację prawną. Rzeczywiście wyrok Trybunału Konstytucyjnego zapadł 3 kwietnia roku bieżącego, został opublikowany 16 kwietnia też roku bieżącego, z uwagi na to, że Trybunał Konstytucyjny zakwestionował tryb ustalania maksymalnej opłaty w izbach wytrzeźwień. Przypomnę, że w art. 42 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wśród kwestii, które miały być regulowane rozporządzeniem wydanym przez Ministra Zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, była kwestia związania z ustaleniem maksymalnej opłaty w izbach wytrzeźwień, ale to było tak ustalone, że była tylko delegacja dla tych podmiotów do wydania rozporządzenia, natomiast nie ustalono tam maksymalnej opłaty w tym zakresie ani, według jakich kryteriów ta opłata ma być ustalona. W ślad za tym, w §29 tego rozporządzenia z 2004 r. ustalono, że taka opłata ma wynosić maksymalnie 250 zł. Rzeczywiście Trybunał Konstytucyjny uznał, że taki sposób ustalania tej opłaty jest niezgodny z art. 92 ust. 1 konstytucji, który określa standardy, jakie powinny spełniać delegacje do aktów wykonawczych do ustaw.

Jak tu wspomniano, Trybunał Konstytucyjny na dostosowanie przepisów, czy – inaczej mówiąc – na wejście tego orzeczenia do obrotu prawnego, określił termin dziewięciu miesięcy, który mija 16 stycznia. W Senacie, procedując nad tym projektem ustawy, pierwotnie ograniczyliśmy się do tego, żeby ustalić we właściwy sposób tę opłatę maksymalną. A więc – innymi słowy – ustaliliśmy tę maksymalną opłatę już w ustawie i jednocześnie określiliśmy, kto ma wydawać w tym zakresie przepisy, czyli, była tu kompetencja dla jednostek stanowiących samorządu terytorialnego i w ślad za tym ustaliliśmy również kryteria, które powinny towarzyszyć ustalaniu tych opłat. Natomiast, w trakcie procedowania – w zasadzie, w drugim czytaniu – uwzględniono stanowisko Ministra Zdrowia, który – zresztą zasadnie – zwracał uwagę na to, że ponieważ – jak tu wspomniałem – zakres tematyki, która jest w rozporządzeniu – w delegacji, która jest w art. 42 ust. 6 – w zasadzie sprowadza się do szczegółowego ustalenia organizacji i trybu przyjmowania-zwalniania osób, które do tych izb trafią.

W związku z powyższym, po pierwsze, pojawiłby się problem prawny, ponieważ w tych nowych przepisach była również delegacja do wydania rozporządzenia, czyli – innymi słowy – powstałaby sytuacja, że rozporządzenie w tym dodatkowym zakresie mogłoby utracić moc. To jest pierwsza kwestia. A druga kwestia jest taka, że aby spełniać standardy konstytucyjne, które wymagają, by ograniczenia pewnych praw obywatelskich miały swoje umocowanie w ustawie, wydanie nowego rozporządzenia, które w dużym stopniu powielałoby chociażby treść tego, co było poprzednio, czy jest w tej chwili, nie mogłoby znaleźć uzasadnienia konstytucyjnego.

Stąd wynikała propozycja Ministra Zdrowia, która później została uwzględniona w jednej z poprawek do tego naszego projektu, a mianowicie, żeby ten zakres regulacji był dużo szerszy, i w zasadzie, w dużym stopniu przenosi on w formule, czy to powielającej, czy modyfikującej, pewne zadania, czy też procedury, które były i są w dalszym ciągu określone we rozporządzeniu, do rangi ustawowej. Są tam przepisy dotyczące chociażby zadań izby wytrzeźwień, dokumentacji, jaką prowadzi izba wytrzeźwień i zakresu jej ochrony. Dalej są regulowane kwestie, dotyczące doprowadzenia i przyjmowania osób do izby wytrzeźwień, tego, co można z takimi osobami zrobić w kontekście dobrowolnego poddania się badaniom lekarskim. Są również regulacje dotyczące tego, co i jak robić, jeżeli tej dobrowolności nie będzie. Są określone kwestie dotyczące stosowania przymusu bezpośredniego, trybu i podstaw zwalniania, stosowania w izbach wytrzeźwień monitoringu i związane z opłatami. Gwoli wyjaśnienia powiem, że maksymalna kwota za pobyt w izbie wytrzeźwień… Zamiennie używa się terminu „w placówce lub jednostce policji”, bo chodzi nie tylko o izby wytrzeźwień, ale i o placówki, które mogą utworzyć samorządy lub powierzyć zadania prowadzenia takich placówek innym podmiotom, a świadczące w tym zakresie usługi odnośnie do osób nietrzeźwych. Są też wzmiankowane kwestie związek z kadrą takich jednostek. Oczywiście, jest równie delegacja – mam nadzieję, że już dobrze sformułowana – do szczegółowych regulacji dotyczących funkcjonowania izby wytrzeźwień itd., itd.

W ustawie zaproponowaliśmy, zgodnie z obecną sytuacją faktyczną, że ta ustawa ma wejść w życie 16 stycznia 2013 r. Od państwa będzie zależeć, czy to zostanie spełnione. Dziękuję. Tyle tytułem wstępu.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo, panie senatorze. Bardzo proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Aleksander Sopliński:

Państwo przewodniczący, panie i panowie posłowie, zmiana ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – tak, jak powiedział pan senator – jest związana przede wszystkim z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 kwietnia 2012 r. Te uwagi, o których tutaj mówił pan senator, są zasadne. Ponadto, tej ustawy dotyczą liczne uwagi ze strony MSWiA, które nie zawierają tych propozycji zmian, jak i uwag, które dotyczą właśnie izby wytrzeźwień i bezpieczeństwa na posterunku. I bardzo istotna sprawa, związana z procesem detoksykacji – to wymaga dopracowania. Dlatego ta ustawa wymaga jeszcze dokładnej analizy. Z tego wynika prośba do Komisji o ewentualne wydłużenie terminu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, chciałbym jeszcze usłyszeć zdanie przedstawicieli Biura Legislacyjnego w sprawie procedowania tego projektu ustawy. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Bogdan Cichy:

Zgodnie z regulaminem Sejmu, to w momencie, kiedy państwo przeprowadzają pierwsze czytanie, po przeprowadzeniu pierwszego czytania, czyli procedury omówienia projektu – co pan senator uczynił – przeprowadzeniu dyskusji i zamknięciu tej fazy, jest faza związana z dalszymi pracami. W grę mogą wchodzić dwa rozwiązania – albo Komisje w tym momencie rozpoczną pracę nad przyjęciem tego projektu, albo Wysokie Komisje mogą powołać podkomisję do rozpatrzenia tego projektu, przy czym, sytuacja jest taka – tak, jak pan przewodniczący wskazywał i państwo też podnosili – że jest termin. 16 stycznia wchodzi w życie wyrok Trybunału Konstytucyjnego i w tym momencie wszystko wskazywałoby na to, że dobrze by było, aby w Dzienniku Ustaw ta ustawa ukazała się najpóźniej 16 stycznia. Po prostu, jest ścieżka legislacyjna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo. Wysłuchaliśmy omówienia projektu nowelizacji ustawy i stanowiska rządu w tym zakresie oraz pewnych wytycznych dotyczących procesu legislacyjnego – oczywiście to są alternatywne propozycje. Pozostaje mi tylko otworzyć dyskusję.

Proszę bardzo, kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tej materii? Rozumiem, że jeszcze nie ma konkluzji dotyczącej dalszego procedowania. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Piotr Chmielowski (RP):

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym zapytać. W art. 40^2 ust. 3 jest napisane: „osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki podaje się, jeśli wymaga tego jej stan zdrowia, produkty lecznicze, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 42^3 ust. 5. I tu jest delegacja o opracowania takiego wykazu przez Ministra Zdrowia – to jest bodajże pkt 7… Przepraszam bardzo… Tak, w pkt 7 – „taki wykaz produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, które są stosowane w izbie wytrzeźwień oraz placówce" przedstawi minister.

Mam pytanie następujące. Otóż, osoba w stanie nietrzeźwości – nazwijmy, że w solidnym stanie nietrzeźwości – oprócz tego, że skorzysta z detoksykacji i z tych leków, które pan minister przewidzi, może być chora na różne choroby. Chciałbym więc zapytać, czy nie jest tak, że w izbie nie zostaną mu zaordynowane środki, których ta osoba potrzebuje, żeby funkcjonować, i różnego rodzaju farmaceutyki czy wyroby medyczne, które w jakimś sensie go leczą. A tego w ustawie nie ma. Prosiłbym o odpowiedź stronę rządową. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos w tej materii? Nie widzę zgłoszeń. Panie ministrze, proszę o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MZ Aleksander Sopliński:

Jeżeli chodzi o ten artykuł, to ten zapis został przeniesiony z rozporządzenia do obecnie obowiązującej ustawy. A jeśli chodzi o drugie pytanie, dotyczące leków, to, jeżeli osoba doprowadzona wymaga hospitalizacji, to wówczas niezwłocznie taką osobę przewozi się do podmiotu leczniczego i wtedy już nie ma obawy o to, co pan poseł mówił o stosowaniu odpowiednich leków wobec osoby, która jest w stanie nietrzeźwości i jest chora.

Przewodniczący poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Może ktoś z zaproszonych gości. Nie widzę zgłoszeń. Sądzę, że będziemy powoli konkludować.

Chciałbym państwa uprzedzić, że sytuacja jest wyjątkowo skomplikowana, mimo iż trochę jak z Barei. Wydaje mi się, że najprościej byłoby znowelizować art. 42 ustawy, tylko, że na podstawie tego art. 42 trzeba byłoby wydać rozporządzenie. Jeżeli uda nam się do 16 stycznia zmienić art. 42 i opublikować to w Dzienniku Ustawy, stosownie do zasad poprawnej legislacji, to nie wystarczy czasu na wydanie określonego rozporządzenia. W związku z tym, być może rozsądnie – chociaż dla mnie jest to ślepa uliczna legislacyjna – postanowiono w ustawie zrobić zbiór rozporządzeń, i jedno z rozporządzeń wpisuje się do ustawy. Dlatego jest tak obszerny materiał.

Oczywiście same prace nad rozporządzeniem muszą trwać. Ja pana, panie ministrze, pocieszę, że czego by pan nie robił, panie ministrze, to i tak na podstawie tej ustawy pan musi wydać rozporządzenie. Jeżeli zniknie poprzednie rozporządzenie, to w kwestiach, które są wymienione w art. 1 tej nowelizacji – głównie chodzi o art. 42^{3} – i tak trzeba będzie wydać rozporządzenie odnośnie do pomieszczeń i zatrudnienia. Już nie mówię o tym, co trzeba będzie zrobić, jeśli chodzi o depozyt, organizację pracy izby wytrzeźwień, sposób prowadzenia kontroli, skład i kwalifikacje personelu – one też muszą się znaleźć w rozporządzeniu, ponieważ taka delegacja została wydana. Wysoki Senat nie był łaskawy wydać nam wzoru takiego rozporządzenia, myślę więc, że mamy bardzo trudną sytuację. Jakby do tego nie podejść, narażają się państwo jednak na poważne komplikacje. Co jest powodem tych komplikacji? Zimowy sen letni – Ministerstwo przez miesiące letnie spało i zorientowało się, że Trybunał Konstytucyjny wydał w marcu wyrok… Ja pamiętam, że jest opłatek…

Przepraszam bardzo, ja państwa nie pouczam. Mam prawo, tak, jak każdy z was, wziąć udział w dyskusji. Rozumiem, że przynajmniej część z obecnych w tej sali uważa, że nikt nie powinien dyskutować… Rozumiem, że są sprawy ważniejsze niż prawo, w związku z tym, kończę to wystąpienie.

Nie oczekuję odpowiedzi pana ministra w tej kwestii, bo nie raz zmierzy się z tym i pytam, w związku z tym, czy są jakieś propozycje wyboru ścieżki legislacyjnej. Propozycją prezydiów jest powołanie podkomisji. Czy są inne propozycje? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że przyjęliśmy propozycję powołania podkomisji. Sprzeciwu nie słyszę.

Podkomisja, zgodnie z propozycją, będzie 13-osobowa. Zgłoszono do prac w podkomisji następujące osoby. Z Platformy Obywatelskiej: pana posła Millera, panią posłankę Okrągły, panią posłankę Czaplicką, panią posłankę Matusik-Lipiec, pana posła Zawadzkiego, panią poseł Rutkowską. Pana posła Chmielowskiego z Ruchu Palikota, pana posła Czerniaka z Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Z PiS-u panią posłankę Zalewską, pana posła Witko i panią posłankę Machałek. Z PSL-u, pan poseł Sztorc.

Czy są inne propozycje? Nie słyszę zgłoszeń. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjęły zaproponowany skład podkomisji… Nie zgłosił akcesu nikt z Solidarnej Polski. W związku z tym, będzie wakat. Oczywiście uzupełnienie wakatu jest możliwe tylko podczas kolejnego posiedzenia Komisji. Takie są reguły. Dziękuję bardzo.

W związku z tym, ogłaszam, że zakończyliśmy pierwsze czytanie i powołaliśmy podkomisję. Państwa posłów wyłonionych przez Wysokie Komisje do pracy w podkomisji proszę o podejście do stołu prezydialnego.